

Summer Outlook: Elia vraagt marktpartijen waakzaam te zijn deze zomer

- De volgende maanden is de kans op overschot van elektriciteit op momenten met veel zonne-energie en weinig verbruik reëel, waardoor er een hoge nood aan export is
- Oorzaak is de hoge beschikbaarheid van het nucleair park en de grote stijging van hernieuwbare (zonne-) energie
- Elia rekent in de eerste plaats op de markt (BRP's) om het evenwicht tussen aanbod en vraag van elektriciteit te verzekeren. Negatieve prijzen op de onbalansmarkt zullen voorkomen.
- Indien de markt er niet in slaagt om het evenwicht te bewaren, dan beschikt Elia over een aantal technische tools om zelf in te grijpen indien nodig.
- Op termijn is de verdere uitrol van flexibiliteit absoluut noodzakelijk om het systeem te ondersteunen.

BRUSSEL | De kans bestaat dat ons energiesysteem de volgende maanden op dagen met veel hernieuwbare energie en weinig verbruik onder druk zal staan. Dat blijkt uit de zomeroutlook waarin Elia de exportnoden voor de volgende maanden in verschillende scenario's kaart brengt. Elia merkt sinds begin 2023 een grote stijging van het aantal zonnepanelen. In de prognoses zien we in juli 2024 ongeveer 10 GW aan geïnstalleerd vermogen zonnepanelen in België. Dit zorgt samen met de hoge beschikbaarheid van het nucleair park in bepaalde situaties voor overschotten van stroom en dus hoge exportnoden. De markt kreeg deze informatie zodat zij zich voldoende kan voorbereiden. Elia roept hen op om waakzaam te zijn. Flexibiliteit, waarbij we ons verbruik aanpassen aan momenten waarop er veel (goedkope) energie beschikbaar is, is op termijn de oplossing.

Een risico van stabiliteit van het net, niet van bevoorrading

In de zomeroutlook duikt het probleem van incompressibiliteit of overproductie op. Dat betekent dat de productie van elektriciteit veel hoger is dan de vraag en we grote overschotten van elektriciteit zien. Dit zorgt voor een hoge exportnood (tot 7,5 GW). Het fenomeen kan zich voordoen wanneer er een verkeerde inschatting is gebeurd van de weersomstandigheden (en dus de beschikbaarheid van hernieuwbare energie), maar ook wanneer er weinig verbruik is en heel veel productie (vooral in de zomer tijdens weekenddagen). Wanneer er grote overschotten zijn in België en

de omliggende landen kan dit een frequentiestijging tot gevolg hebben. Dit heeft een effect op het hele Europese systeem en moet dus vermeden worden.

De markt speelt eerst zijn rol

In eerste instantie is het aan de markt om voor het evenwicht tussen vraag en aanbod te zorgen. Elia voorziet hen van alle nodige informatie om zich voor te bereiden. Deze zomeroutlook geeft een eerste zicht op de situatie. Wanneer er meer actuele en relevante informatie beschikbaar is wordt dit meteen met hen gedeeld (via market messages en waarschuwingen). Op de onevenwichtsmarkt verwachten we ook periodes met (sterke) negatieve prijzen. Marktpartijen worden dan vergoed om productie af te schakelen of verbruik te activeren.

Daarna kan Elia ingrijpen indien nodig

Wanneer het evenwicht niet door de markt zelf kan hersteld worden, kan Elia tussenkomen door allerlei door de markt aangeboden flexibiliteitsproducten in te schakelen, waaronder ook de offshore windparken. In tweede instantie kan Elia de hulp invoeren van transmissienetbeheerders in het buitenland. In uitzonderlijke omstandigheden zou Elia kunnen overgaan tot de afschakeling van de grotere zonneparken of windparken op land, warmtekrachtkoppeling- of waterkrachteenheden.

Flexibiliteit als dringende oplossing op termijn

Incompressibiliteit zal in de toekomst steeds vaker voorkomen. Het is daarom belangrijk om voldoende flexibiliteit in het systeem te creëren. Dat zal ons helpen om plotse fenomenen op te vangen (wanneer bijvoorbeeld weersvoorspellingen fout zitten) maar ook om met periodes van weinig verbruik en veel hernieuwbare productie (momenteel vooral op zonnige dagen tijdens de lente / zomer) om te gaan. Door ons verbruik af te stemmen op het moment waarop er veel (goedkope) hernieuwbare energie beschikbaar is, wint niet alleen het systeem maar vooral ook de consument.

"Het probleem van incompressibiliteit stelt ons op korte termijn voor een aantal uitdagingen, maar we hopen dat de oplossingen het systeem op termijn robuuster zullen maken. Het dwingt ons nu om op zoek te gaan naar flexibiliteit die we op termijn sowieso nodig hebben en die zowel de consument als het elektriciteitssysteem ten goede komen."

James Matthys-Donnadieu, Chief Customers, Markets & System Officer

Over Elia Group

Een Europese top 5 speler

Elia Group is een belangrijke speler in elektriciteitstransmissie. We zorgen dat productie en verbruik op elk moment in balans zijn. Zo voorzien we 30 miljoen eindgebruikers van elektriciteit. Met filialen in België (Elia) en het noorden en oosten van Duitsland (50Hertz) beheren we 19.460,5 km aan hoogspanningsverbindingen. Elia Group behoort daarmee tot de Europese top 5. Met een betrouwbaarheidsgraad van 99,99% geven we de samenleving een robuust elektriciteitsnet, wat belangrijk is voor de socio-economische welvaart. We willen ook een katalysator zijn voor een geslaagde energietransitie naar een betrouwbaar, duurzaam én betaalbaar energiesysteem.

Wij maken de energietransitie waar

Door de uitbouw van internationale hoogspanningsverbindingen en het integreren van steeds grotere hoeveelheden hernieuwbare energieproductie, stimuleren we zowel de integratie van de Europese energiemarkt als de decarbonisering van onze samenleving. Tegelijk optimaliseren we voortdurend onze operationele systemen en ontwikkelen wij nieuwe marktproducten zodat nieuwe technologieën en marktpartijen toegang krijgen tot ons net. Elia Group versnelt zo de energietransitie.

In het belang van de samenleving

Als centrale speler in het energiesysteem handelt Elia Group in het belang van de samenleving. We spelen in op de snelle toename van hernieuwbare energiebronnen door ons transmissienet voortdurend aan te passen. We zorgen er ook voor dat onze investeringen op tijd en binnen het budget worden uitgevoerd en met een maximale focus op veiligheid. Bij de realisatie van onze projecten gaan we voor een proactief stakeholdermanagement, waarbij we heel vroeg in het ontwikkelingsproces en met alle betrokkenen wederzijdse communicatie opstarten. We stellen onze expertise ook ten dienste van verschillende spelers in de sector om het energiesysteem van de toekomst uit te bouwen.

Internationaal georiënteerd

Naast activiteiten als transmissienet beheerder leveren we ook consultingdiensten aan internationale klanten via onze dochteronderneming Elia Grid International (EGI). De afgelopen jaren heeft Elia Group enkele nieuwe niet-gereguleerde activiteiten opgezet, waaronder re.alto en Windgrid. re.alto is de eerste Europese marktplaats voor de uitwisseling van energiegegevens via gestandaardiseerde energie-API's. Met Windgrid, een dochteronderneming, breiden we onze overzeese activiteiten verder uit en dragen we bij aan de ontwikkeling van offshore elektriciteitsnetten binnen en buiten Europa.

De juridische entiteit Elia Group is een beursgenoteerde onderneming waarvan de belangrijkste referentie-aandeelhouder de gemeentelijke holding Publi-T is.

eliagroup.eu

